

V izobrazbi
in organiza-
ciji je moč
in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo sa-
mega sebe, da nas
bodo spoštovali
tudi tujci.

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin

OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

NO. 10. ŠT. 10.

MILWAUKEE, WIS., MARCH 10, 1916 — 10. MARCA 1916

VOL. 2. LETO 2.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

VOJNI POLOŽAJ

Na francoski meji prodirajo Nemci silno počasi, toda neprestano, kakor se glase vsa poročila. V sredo so zavzeli zopet dve vasi in višine okrog. Zajeli so nad štiri tisoč mož in deset topov. Med tem so tudi Francozi nekoliko napredovali ter zavzeli nekaj zakopov, ki so bili v nemških rokah. Vendar pa ta priboritev ni mnogo za upoštevati proti nemškemu uspehom. Poveljništvo nemške armade pričakuje kmalu odločilne bitke.

Neki častnik, ki se je povrnil bolan iz bojne črte na Francoskem, poroča, da je trpljenje v zakopih strašno. Voda je poplavalila vse zakope in vojaki morajo stoje v vodi spati in se boriti. Sesalke so sicer na delu noč in dan, toda voda se ne da premagati. Do gležnjev v vodi in blatu, pokriti z njim od nog do glave v neprestanem boju so vojaki podobni živim mrtvecem. Ako zapuste zakope, tedaj morajo gaziti po vodi, ležati v njej; ako je še kje obležal sneg, ni isti več bel, temveč rudeč od krvi. Vojaki so na pol podivjani in mnogi pozdravijo smrt kot rešiteljico. Zblazni jih vsaki dan več. Hribe in doline pokrivajo kupi mrtvih in vlaki so ena sama dolga črta, ki vozijo ranjence in zopet na drugi strani, ki vozijo sveže žrtve. V zadnjih dneh so Nemci vrgli nad eden milijon velikih krogel iz topov na Verdun. Nemške izgube so strašne, ker so v neprestanem napadanju.

Prvo, kar se je zvedelo o stanju na gališki fronti zadnje tedne, je, da so Avstrijci zavzeli tisoč metrov na široko ruske zakope pri Tarnopolju.

V Armeniji Rusi neprestano napredujejo; zavzeli so več važnih postojank ob otoku Dalen. Ob črnomoški obali so zasedli mesto Rizeh, 25 milj od Trabizonda ter še vedno prodirajo naprej. Rusi zatrjujejo, da so Turki izpraznili trdnjavo Trabizond, kar pa je zelo težko verjetno, ker je ta trdnjava velike važnosti.

Na kaukaški fronti potiskajo Turke naprej od Mapvra. V Perziji so 8. marca zavzeli mesto Cola, 26 milj zapadno od Kermanshaba.

Med tem ko Lahi še vedno "napredujejo" pri starih neuspehih, je v državi vedno več nezadovoljnosti. Socialisti, ki so se vedno na vso moč vstavliali početju vlade, so sedaj isto napadli z vso močjo ter se sliši, da bode ministertvo primorano odstopiti. V deželi je strašno pomanjkanje in narod postaja vsaki dan nemirnejši, ker armada nič ne doseže. Vlada je v veliki zadregi; končati vojne ne more, nadaljevati jo pa

STAVKA V OSHKOSH VEDNO VEČJA

Del uslužbencev pri Gould družbi v Oshkosh, Wis. je šel na stavko, ker je ta družba izdelovala vrata za Paine Co., katere delavci so že dlje časa na stavki. Stavkarji ne odnehajo, ker so si svesti svojih opravičenih zahtev, družba pa se temu zoperstavlja trdovratno.

VROČINSKA BOLEZEN POJENJUJE

Zdravstveni oddelek si prizadeva na vse načine, da bi ustavil razširjanje tifusne mrzlice. Posrečilo se jim je v toliko, da je no vih slučajev le en par. Več oseb je že umrlo. Ne bodite lahkomišelnih in ne pijte mestne vode, ako ni dobro prekuhana.

MEKSIKANSKI BANDITI NAPADLI MESTO V Z. D.

Columbus N. M. - Množica meksikanskih banditov, broječa 800 do 1000 oseb, je napadla mesto Columbus ter ubila več amerikalanskih vojakov in civilnih oseb. Boj se je vršil kaki dve uri po ulicah. Sežgali so nekaj poslopij. Pregelala jih je še le kavalarija. Kdo je ta napad povzročil, se še ne ve. Obdolžen je gen. Francesco Villa.

RAZNO IZ SHEBOYGANA

Umrli je rojak John Suhorepec v starosti 67 let v nedeljo opoldne v bolnišnici S. Nicholas. Zapušča ženo in otroke, stanujoče na 514 N. Ninth st. Pogreb se je vršil v četrtek na North Side katoliško pokopališče.

Znana Koehler Co. je izdala nekak buletin, v katerem naznanja, da "boljša mesta" pri njej zamorejo dobiti od sedaj naprej samo tisti, ki so državljani ali tukaj rojeni, ali pa naturalizovani. Oni tujci, ki že imajo boljša mesta, bodo sicer pridržani v službi, ampak skrbeti morajo, da postanejo čimprej državljani.

Izaak ZZuckerstein, krojač na Michigan ave je prodajal brez licence alkoholne pijače, namreč vodo pomešano z 20 percenti alkohola. Pred sodiščem se je izgovarjal, da je to delal zato, da bi ne dobili njegovi odjemalci od same vode vročinske bolezni. Kazen se mu je za sedaj prizanesla, ker je obljubil, da ne bode več skušal take obrti.

je skoraj nesmiselno. Zadnji porazi so vzeli vsem vse upanje na uspeh, narod pa je v bedi in nezadovoljen.

UMIRANJE OTROK

Žalostno poročilo je zopet došlo iz Ogrske. V notranjih delih dežele, je pomrlo blizu en milijon dojenčkov, odkar traja vojna, to je več kakor jih je popreje pomrlo v sedmih letih. To pride od tega, ker matere trpe lakoto. Tako je vojna strašna v vseh ozirih in ne prizanaša niti otrokom. Tudi iz Nemčije prihajajo slična poročila. Na Dunaju in vseh avstrijskih mestih je beda grozna in samomori se množe bolj. Tudi blaznice so prenapolnjene.

STAVKA PRI ABRESH CO

Družba se še ni podala in 42 mož stavkarjev je šlo iz mesta, ali pa so pričeli delati pri drugi družbi. Ostali stavkarji so imeli v sredo sejo, na kateri so se posvetovali, da bi ustanovili sami novo družbo ki bi bila v rokah delavcev samih. Člani unije, sedanji stavkarji bi bili lastniki in družba bi imela dober obstanek. Drugi teden se bodo vršile tozadevne seje. Abresch Co. se še ne mara sedaj pogajati z delavci, ter išče po vseh časopisih nove moči, pri čem pa nima sreče iz enostavnega vzroka, ker mora vsakdo, pri komur je štrajk, v oglasu v časopisu povedati, da je v njegovem podjetju stavka. To zahteva postava, da se ne dovede delaiskajoče v kako škodo. S tem je pa družba delala le reklamo za štrajk, ker izučeni strokovni delavci ne gredo skebat.

POMORSKA BITKA SE BLIŽA

Pred nekaj dnevi je odplulo veliko nemško brodovje sestojče iz 25 velikih bojnih ladij in veliko število podvodnih čolnev nekam v Severno morje. Cilj tega brodovja ni nikomur znan razen poveljnikom. Izvedenci pa za gotovo pričakujejo, da se bo vršila v kratkem velikanska bitka na morju. Pri tej se bode mogoče odločila usoda Anglije.

"UBOGA" DRUŽBA

Po poročilu, ki ga je izdelal mestni pravnik D. Hoan, je imela družba počestne železnice v zadnjih šestih letih \$23,737,000 dohodkov. Od tega je šlo \$7,476,000 delničarjem v žepe. Toraj tisti tisoči delavcev, ki so delali za to družbo, so dobili od tega 20 odstotkov, med tem ko je par delničarjev, ki niso s prstom zganili, vzelo drugo ogromno vsoto. In sedaj hočejo povišati še vožnjo. Ako bodo delavci pri volitvah rabili pamet, tedaj bode kmalu tudi pri tem drugače.

STAVKA MAŠINISTOV V BUFFALO

Vsi mašinsti v Buffalo so ustavili delo ter se podali na stavko. Njih zahteva je osemurno delo z deseturno plačo. Dve družbi ste napravile pogodbo z delavci, po kateri dovolijo takoj 50 ur na teden dela in osem ur, kakor hitro bode ena izmed drugih družb to privolila. Na ta način so se te dve družbi obvarovale pred stavko. V tem mestu je 14 union tovaren, katere pa sedaj niso v stavki ker so delavci že pred leti dobili osemurno delo. Mnogo družb je že skušalo zdrobiti stavko ter so najele navadne profesionalne pretepače, da bi vpriporili nemire. Toda delavci se drže reda. Upa se, da bo stavka končana kmalu, ker ne morejo družbe dobiti stavkokazov.

IZ WEST ALLIS-A

Posnemanja vredno. Društvo Napredni Slovenci št. 2 je sklenilo na svoji zadnji seji dne 5. t. m. da so vsi člani prosti vstopnice na velezanimivo predstavo Rokovnjači dne 26. marca, ki jo priredi dram odsek. V ta namen so kupili za vse svoje člane vstopnice iz društvene blagajne.

Pitna voda. Ker so zdravniki priporočali, da se ne sme piti mestne vode, ki povzroča rada vročinsko bolezen, je zavrtal O Conrad na svoji farmi Woodland in Summit ave prav globok studenec, v katerem se dobi brezplačno dobra zdrava pitna voda.

Nova brizgalna, ki jo je kupilo mesto za \$9000 v Columbus, O. bo dospela semkaj 15. t. m.

POZOR VOLILCI!

Taisti, ki ste se preselili od časa zadnje volitve, pa niste tega naznanili, morate to naznani odboru volitvene komisije. Vsi taisti, ki še niste volili preje v Milwaukee in novi volilci se morate registrirati. Ne odlagajte z registriranjem na zadnji dan. Čas registriranja poteče soboto pred prvotnimi volitvami. Stari volilci pa se prepričajte, da niste v listi izpuščeni.

ŠE VEČ VOJNE

London - Nemčija je napovedala Portugalski vojno, ker je ta zaplenila nemške trgovske ladije, ki so bile internirane v njenih pristaniščih. Poslaniki so dobili svoje potne liste. Portugalska je sedaj 13. država, ki se je pomešala v krvavi vojni ples.

Mirovni apostol Ford se gotovo kesa, da ni šel na Portugalsko po svojo blamažo.

Kdo bo prihodnji?

VELIKANSKA ODŠKODNINA

Tukajšnji zdravnik dr. Herschman je leta 1913 tožil našega rojaka g. Blaž Gojkoviča iz Fond du Lac ave za odškodnino \$1000 radi razžaljenja časti; tožba pa je bila končana še le 2. t. m. pri okrožnem sodišču. G. Gojkovič mu je namreč očital, da ga je on, Dr. Herschman v družbi z nekim "velikim Nemcem", Fr. Tschantscharjem pripravil do škode z neko ženitvijo za njegovo trdo prislužene prihranke v znesku \$600. Dr. Herschmanu so pripoznali porotniki celih 6, beri in reci šest centov odškodnine za njegovo baje kruto razžaljenje čast!

Dr. Herschmana smatrajo nekateri rojaki čisto neopravičeno za avstrijskega konzula, ali pa vsaj za njegovega namestnika, kar pa ni niti eno, niti drugo. Chaner je pa tista oseba, ki je za časa svojega bivanja v Milwaukee svoj materin jezik zatajil in se izdajal za pristnokrvnega Nemca, - a sedaj, ko hoče osrečevati Slovence s svojimi homesteadi, pa ga zopet prav dobro zna. — Porotniki so izrekli svojo razsodbo, rojaki si pa sedaj tudi lahko napravijo vsak svoje mnenje o tem.

ZGUBIL DRŽAVLJANSTVO

Appleton, Wis. - Elwood Smith rojen v Wisconsinu, je zgubil volilno pravico, ker je služil v angleški armadi. Čakati bo moral pet let, da dobi svoje pravice nazaj, do tedaj pa se ga bo smatralo kot tujca.

V Pennsylvaniji je neki naturalizovan državljani izjavil, da bi šel na stran Nemcev v slučaju vojne ter je vsled tega zgubil državljanstvo in svojo obrt, ki je bila s tem zvezana.

Tudi tukaj imamo nekatere rojake, ki govore v javnosti slično. Lahko se jim pripeti kaj enakega.

ZGUBIL TOŽBO

J. Pustoslemšek je tožil J. P. Z. Sloga za izplačilo vse posmrtnine in boln. pod. v znesku \$519, ker so ga nekateri zdravniki pripoznali neozdravljivim. Pri obravnavi, ki se je vršila 25. feb. je tožbo izgubil, ker, oziroma je sodnik tožbo odklonil, ker se ni držal tožnik po pravilih, ki so merodajna v prvi vrsti. Obrniti bi se bil moral najprej na porotne odbore, ako je mislil, da se mu go di krivica, česar pa ni storil. Vsi ki ste pri kakem podpornem društvu, vedite, da se je treba v Wisconsinu držati v prvi vrsti pravil.

"SLOVENIJA"

The Slovenia

Tednik.

Izdajatelj: Družba Slovenija.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:Vse leto \$1.50
Pol leta ..... \$-.75
3 mesece ..... \$-.40"THE SLOVENIA"
Weekly.Publisher: Slovenia Publish. Co.
Owned by F. X. Veranich.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.

Subscription.

One year \$1.50
6 months ..... \$-.75
3 months ..... \$-.40

29

ŠIBRE.

Nekoliko pojasnila G. S.

Naš članek "Naš kruh in naša vera" ni razburil duhov samo po Milwaukee in v Duluthu, temveč je celo v Chicagi dobil odmev. To je dokaz, da smo povedali resnico in resnica vedno v oči bode. Ta zavest nam je v popolno zadoščenje.

***

"Glas Svobode" je prinesel prvi del začetka našega članka in zadnji del konca: roge in konec repa; vse drugo je zamolčal, češ da se na dolgo in široko razpravlja o nečem. Vsaj jedro članka naj bi prinesel, saj je bilo debelo tiskano in njegovi čitatelji bi dobili docela drugo mnenje o stvari. Tako pa je vse skupaj zasul in nas hotel pokazati kot nasprotnike svobodne misli in socializma in zagovornike katoliške cerkve. Vodo je toraj napeljal na svoj ml. To je netaktno, sebično, škodoželjno in krivično od urednika ter zavajalno in slabotno napram čitateljem. Vi ste nas obtožili pred svojimi čitatelji a nam ne daste prilike za zagovor. Kako se to ujema s svobodno mislijo? Ali tako narekuje svoboda, katere glasnik ste, ali vsaj hočete biti? Ne vemo, kako morete spraviti to dvojje v soglasje?

***

Še večja netaktnost pa je, da ste naše ime popolnoma zamolčali: "Neki slovenski list piše": tako omenjate. To je jasen dokaz, da imate strah, da bi vaši čitatelji dobili naš list v roke ter iz njega spoznali resnico, kakor ste jo spoznali vi sami. Vi toraj ne daste svojim čitateljem prav nobene prilike, da bi spoznali tozadevno resnico. Na eni strani ste jedro našega članka izpustili, na drugi pa izpustite naše ime. To je kraja pravic čitateljev vašega lista! Ali to odgovarja načelu: Misli svobodno in pusti druge svobodno misliti? Ali se tako uveljavlja vaš lastni nauk: Kdor ne misli svobodno, se ne more boriti za svobodo? Kje je logika? To je očitno zabranjevanje spoznanja resnice.

***

G. S. nadalje pravi, da bi morali več povedati o socializmu in svobodomiselnosti, če smo že hoteli razpravljati o tej stvari. Mi smo se vendar držali strogo naslova: Naša vera in naš kruh. Članek je bil že tako dolg, kakor pravite sami, in zraven hočete,

da bi razpravljali še o drugih stvareh. Čudna logika? Sicer pa naj g. kolega ve, da ni vse socializem, kar je rdeče; barva lahko in rada goljufa, a bistvo ostane, če je že rdeče ali ne.

***

Mi nismo prav nič namigavali na nobeno stran, ker to ni bil namen članka; konstatirali smo samo obstoječa dejstva in to ni namigavanje. G. S. vidi strahove tam, kjer jih ni? Morda ima slabo vest? Ako članek še enkrat prebere, bo videl sam, da se je motil.

***

G. S. se moti, ko pravi: "Sicer naj bo povedano, da se naši rojaki, odkar so začeli več čitati, manj pobijajo in manj sovražijo." Res je, da se manj pobijajo, a sovražijo se bolj kot kedaj poprej. Sprva sploh ni bilo sovraštva med njimi; tujina je pobratila vse! Osebnost sovraštvo tu in tam je bila le malenkost, o kateri se sploh ne more govoriti. A sedanjost sovraštvo je strankarsko sovraštvo, ki je bilo zasejano in sedaj raste. Ako se razmere ne izboljšajo, bo isto postalo škodljivo splošnim delavskim koristim.

***

Kar se tiče trditve, da se je rimokatoliška cerkev zaklela, da napravi iz Amerike cerkveno državo, je isto po našem mnenju pretirano. Sicer je mogoče, da obstojajo kaki taki načrti, a prepričani smo, da bi vsak tak poizkus naletel takoj v prvih resnih stadijih na tak odpor, da bi začetnikom enkrat za vselej zapri sapo. Ako nima kolega pri G. S. druge skrbi, se lahko smatra za srečnega. Po našem mnenju je bolj "bav bav", kakor resno vprašanje. Res je, da so postale vse cerkve, ne samo rimokatoliška, bolj aktivne zadnje čase, a to še ne daje nikakega vzroka za razburjanje. Ako bi bila samo ena cerkev v Ameriki, bi to bilo kaj drugega. Imamo pa mnogo drugih, bolj resnih predmetov, katerim je treba posvetiti našo pozornost, to je zlasti vprašanje našega kruha, gospodarsko vprašanje ameriškega delavca.

***

G. S. pravi, da imamo nedostatke, ko trdimo, da je boj med klerikalci in liberalci v stari domovini brezsmiseln. Nikakor ne! Ali nista slovenski kmet in delavec pod liberalno vladno ravno tako propadala ter se izseljevala, kakor se pod klerikalno. Par politikarjev je sedelo pri polnih jastih ter se navduševalo za "blagor" naroda pri šampanjcu, cvičku, teranu, bržanki in drugih žlahtnih kapljicah, a narod je pri tem stradal. Ali ni taka politika za navadnega delavnega človeka največja nesmisel? Človek pri polni skledi se lahko navdušuje za tisoč idealov, ako treba, a lačen se ne more za nič drugega nego za kos kruha. Ali ne?

***

Vaša opazka: "Mož bi rad nekaj povedal in veljal za žurnalista" je jako grintav ocvirk, s katerim ste zabelili svojo kašo. — Ja za vraga, kaj je Chicaga vzela žurnalistiko v zakup, ali kaj? To je res čudno! Naj bo človek prej, kjer in kar hoče, lahko tudi "kuki" v najbolj nazad-

njaški kemp, a ko pride v Chicago, je kar čez noč vse-veden modrijan in učenjak, avtoriteta, solnce. Morda je chicaško ozračje tako blagodejno in učenost ustvarjajoče; ali pa imajo v Chicagi take lijake, da po njih modrost vlivajo v možgane. Nazadnje bo moral iti v Chicago vsakdo, kdor bo hotel med Slovenci kaj pametnega povedati ali kaj veljati. V Chicagi se smatra vse za ničvredno, nespametno ali brezpomembno, kar pride od drugod, pa naj je še tako pametno in še tako koristno. V Chicagi se ne vpraša: Kaj? ampak: Od kod? Kdo? Ako bi bila Chicago nekoliko manj domišljava, pa bi se še dalo z njo izhajati na kak način!

***

Brez zamere, g. kolega. Nič zlobe in nič zavisti ni v teh šibrah temveč samo dobrohotnost in pravicoljubnost ter želja po vašem poboljšanju.

***

V Proletarcu se je oglašil tukajšnji Thos. Stepich ter se obregnil v Slovenijo. Ako bi on čital Slovenijo, bi tudi razumel, da se ne smatra naprednim taiste ga, ki ne zna družega kot zmerjati. Tako oseba je le cokla napredku. Fanatizem in prepričanje škoduje vedno dobri stvari. Da je temu res tako, nam je jasen dokaz naša lastna naselbina, kako je bilo pred tremi leti in kako je danes.

***

Stepich misli, da pozna socialistične nauke; s svojim dopisom je pokazal, da jih ne. V programu socialistične stranke ni najti nikjer, da bi ne smel socialist verovati v nobeno vero.

***

Stepich piše, da je šel v cerkev; zakaj pa zmerja potem druge, ki so bili v cerkvi z njim, če zahaja v cerkev tudi sam?

***

Iz njegovega dopisa je razvidno, da sodi Slovenijo ravno tako, kot so sodili trije slepci slona. Gotovo je, da on ali Slovenije ne čita, ali je ne razumi, ali pa jo noče razumeti.

***

Volitve so pred vratni; delavskim interesom je v korist, da delamo na spravo in organizacijo, ne pa za prepričanje.

SPOŠTUJMO PREPRIČANJE DRUGIH!

Mnogokrat se sliši med našim narodom, ako prinese prilika pogovor na politiko, da se prično raznomisleči fanatiki med seboj napadati ter celo psovati; vsaki ima svoje prepričanje za pravo ter psuje družega. Največkrat se to pripeti, ako pridejo tako na pol izobraženi in domišljivi v dotiko s takimi, ki so katoliškega mišljenja. Taki gredo potem pri svojih trditvah vselej čez meje dostojnosti, imenujejo nasprotnika z vsemi mogočimi podlimi imeni ter se sami postavijo na nekako vzvišeno stališče nad njega. Da so na napačni poti, se nikdar ne zavedajo, kakor tudi ne, da stvari, za katero se potegujejo, s tem le škodujejo. Ako bi nasprotniku dokazali, ali mu vsaj skušali dozati v dostojnih in prepričevalnih besedah to in ono, bi morebiti isti začel premišljivati, med tem ko se tako sirovo (Dalje na 3. strani)

SLOVENSKO MLAD. PODPORNO DR. "LILIJA"

Preds.: M. Savor, podpreds.: Jac Stariha, TAJNIK: JOE MATOH, 473 Park st., blagajnik: Fr. Grlica in zapis. Joe Ajdich.

Plačamo \$1.00 boln. podpore nadan in pogreb. Prisp. 75 c. mesečno. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Iliria dvorani.

VARUJTE SE NEPRILIK!

Ako hočete poslati denar v stari kraj, ne pozabite, da vam to opravi najsigurnejši rojak, ki je že osem let v tem poslu ter ima zadostno izkušnjo.

Cene so nizke

JOZEF TRATNIK,

268 FIRST AVENUE.

REZEL & BENDA

KROJAČA

SE PRIPOROČAVA CENJENEMU OBCINSTVU ZA IZDELOVANJE IN CISTENJE OBLEK VSEH VRST.
5124 NATIONAL AVE., vogal 52nd AVE., WEST ALLIS
Telefon West Allis 456 L.

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA

POSTREZNICA

TEREZIJA M. KRAPSHE.
413 VIRGINIA ST. TELEFON HANOVER 4033Y.

Političen oglas prioben od H. B. Terlaak \$4.50

VOLITE

HENRY B. TERLAAK

ZA

MIROVNEGA SODNIKA

ZA MESTO WEST ALLIS

Prejšnji policijski sodnik in prijatelj ubogih

NE ZAMUDITE, DA BI NE VOLILI PRI PRVOTNIH VOLITVAH 21. MRACA

Političen oglas prioben po Otto Conrad, za katerega je plačal \$6.00

OTTO CONRAD je kandidat za ŽUPANA za mesto WEST ALLIS. On je eden izmed prvih nemško američkih naseljencev tukaj ter je zgradil že mnogo domov. V vseh teh letih je kazal vedno zaupanje in prijateljstvo svojim slovanskim sosedom. Trgoval je mnogo z njimi ter jim je z veseljem pomagal. Slovane smatra, da so velike vrednosti West Allisu ter zeli, da bi se naselili tukaj.

On je za to, da imajo vsi enake pravice in ako bo izvoljen, bo šel vsem Slovincem kar najbolj na roke. On je neodvisen kandidat ter pricakuje, da ga bodo podpirali vsi Slovenci, Nemci, Avstrijci, Poljaki in vsi drugi.

NAJBOLJŠE OBLEKE

IZDELUJE, ČISTI, LIKA, PO-

PRAVLJA IN BARVA STARE

V VSESTRANSKO ZADOVOLJ-

NOST VSEGA OBNSTVA PO

NIZKI CENI

JOHN KRAINIC

296 GROVE ST.

AVTOMOBIL!

TELEFON HANOVER 2686-Y

FRANK ERMENC

JITNEY OPERATOR

AVTOMOBIL OD ČASA ALI OD DALJA-

VE NA RAZPOLAGO PO NOČI ALI PO

DNEVI ZA KRSTE, ŽENITVE, IZLETE IN

DRUGE PRILOŽNOSTI PO UGODNI CENI.

504 Mineral st.

Milwaukee, Wis.

ARTHUR J BRETT

POGREBNIK

281 Reed Street

TELEFON HANOVER 471

AHRENS and VAH

Obuvala za vso družino

355 GROVE STREET

PRVOTNE VOLITVE 21. MARCA

CHAS. A. RATSCH

POŠTENOST

ZMOŽNOST

KANDIDAT ZA

ALDERMANA

1. vard - West Allis

UPA, DA BODO SLOVENC

GLASOVALI ZA NJEGA

Političen oglas prioben od Ch. A. Ratsch

Političen oglas od J. E. Tierney \$4.50

IZVOLITE PRAVNIKOM

JOSEPH E. TIERNEY

CITY ATTORNEY

MESTNI PRAVNIK ZA WEST ALLIS

(Brezstranski)

SPOSOBEN

vsled izkušenj.

PRIPOROČAN

od meščanov

JAMČI

energično in

vspešno uradovanje

PRVOTNE VOLITVE 21. MARCA

IZVOLITEV 4. APRILA

Jugoslov. Zveza Podporna "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915
Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN KRAINIC, 291 Grove St., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: LEOPOLD ZORKO, 1019 Indiana Ave., Sheboygan, Wis.
Tajnik: JOHN ERMENC, 288 Grove St., Milwaukee, Wis.
Blagajnik: MATH STIGLIC, 415 Florida St., Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: FRANK MATITZ, 212 Greenbush St., Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:
I. nadzornik: IGNAC KUŠLAN, 229 First Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadzornik: ANTON TOMINEK, 495 Park St., Milwaukee, Wis.
III. nadzornik: JOZEF BENDA, 5124 National Ave., West Allis, Wis.

POROČNI ODBOR:
Predsednik: ALOIS GOLOB, 114 Franklin St., Port Washington, Wis.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis.
JOHN TURK, 456 - 54th Ave., West Allis, Wis.

POMOŽNI ODBOR:
MARTIN JELENC, 300 Mineral St., Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON SEM, 440 - 7th Ave., Milwaukee, Wis.
VRHOVNI ZDRAVNIK: DR. P. LANGLAND, Corn. Nat'l Ave. in Grove-st
Glavne seje se vrše vsako drug sredo meseca na 288 Grove St. ob 8. uri večer.
Uradno glasilo: SLOVENIJA.

Političen oglas priobčen po Ch. H. Hathaway, za katerega se plača \$3.00

CHAS. H. HATHAWAY

ZA

ZUPANA

Mesta WEST ALLIS

ZA NAPREDEK

IN NEPRIKRITO DELOVANJE

Prvotne volitve 21. marca

FRANK BANKO GOSTILNA

5202 National Avenue,
zraven slovenke cerkve,
WEST ALLIS, WIS.

Fine smodke, dobro vedno
sveže SCHLITZ pivo in iz-
vrstno domače VINO.

VIL. J. GRONEWALD

Licencirani pogrebnik
in maziljenik

Brezplačna poraba privatne kapele.

Cene nizke.

347 REED ST. med National Ave.
-in Walker St. MILAUKEE.
Telefon Hanover 4497

Spoštujmo prepričanje drugih

(Nadaljevanje iz 2. strani)

napaden le zaničljivo obrne proč, ali pa se odstrani s prepričanjem, da je to, kar je njegov nasprotnik zagovarjal slabo, ker se pripadnik tega tako slabo obnaša napram njemu.

V tem se je med Slovenci posebno nepopisno veliko grešilo in škodovalo ter oviralo napredek. Ako je človek socijalističnega, ali svobodomiselnega prepričanja, ter se snide z nasprotnikom, ki se poda v pogovor ter kaže, da ne razumeva tega, naj se ga vedno skuša v mirnih besedah prepričati, ako čuti dotičnik agitatorično silo v sebi; naj se mu razloži v lahko razumljivih besedah stališče, ki ga zagovarja. To bode do vedlo družega, da bode pričel misliti ter počasi spoznavati njegovo prepričanje. Nobena stvar se ne da odrastlemu človeku ubiti v glavo, najmanj pa še prepričanje. To se doseže s temeljitim podukom. Človek, kateri bo trdil na primer, da so današnje razmere na svetu dobro vrejene, ali kateri zagovarja vojno, ali tudi, kateri se poteguje za razne bajke, takega se ne sme zaničevati, temveč pomilovati. Spomniti se je potreba vedno, kako smo bili sami enkrat takega mišljenja, kako so nam ubili v šoli v glavo bajke, katere smo še le po dolgih letih spoznali za krive in to s težavo. Tudi nam bi takrat ne bilo prav, ako bi nas kedo psoval, ako smo trdili to in ono, kar so nas v šoli naučili.

Največ se v tem oziru greši proti versko čutečim ljudem. Nasprotniki jih zaničujejo in zasramujejo ter obkladajo z raznimi imeni, ki žalijo njih čut.

Mnogokrat se vidi, kako se taki verski ljudje mnogo bolj dostojno vedejo, kakor pa tisti, ki se imenujejo izobražene. Videvši, da imajo opraviti s surovežem, se nočejo več pogovarjati in njih prepričanje je potem še trdnješe. Pri takih pogovorih je treba vedno pomisliti, kako težko je za človeka, ki je bil dolgo vrsto let ali večji del življenja podučevan vedno le na eden način, razumeti naenkrat novi nauki mu ga hočejo nekateri ubiti v glavo. Človek ne more razumeti modernega razvoja naenkrat, ne more se mu kar tako dopovedati, da na primer svet ni nastal v šestih štiriindvajset urnih dneh, ampak, da je bilo potrebno milijone let do sedanje oblike, da je posledica večnega razvoja, nadalje, da se je človek razvil iz nižjega bitja do današnje popolnosti in da je nad oblaki vsemirje in svetovi, nadalje, da je današnji družabni red krivičen itd. Prvo, kar je potreba je, pripeljati tako osebo, ki še vedno vse verjame, kakor se je učil kot otrok, do tega da prične misliti, da dobi prvo spoznanje, da tu ni vse v redu, ter da prične čitati. Kadar bode tako daleč, lahko se reče in smertno trdi, da je pridobljen za napredek, ker zmaga vedno boljše nad slabšim, resnica vedno nad lažjo.

Večkrat se pripeti med Slovenci, da se zbere v eni ali drugi naselbini skupina ljudi, kateri se štejejo, da so izobraženi ter se imenujejo socialiste ali svobodomislece in se posmehujejo drugim ki so verskega prepričanja. Po navadi se jih napada po časopisih dolgih dopisih, obmetuje z raznimi priimki ter se po navadi misli, da je s tem že vse storjeno za napredek. Kakor hitro pa si to 'delovanje' ogledamo bližje, tedaj spoznamo, da se je s tem sejalo razdor v naselbini ter se doseglo ravno nasprotno od tega, kar si je bilo želeli. Ako bi taki naprednjaki šli, na mestu da psujejo ter ustanovili kako izobraževalno društvo ter tam skušali pridobiti drugo misleče ter jih nato podučevati o tem in onem, ako se smatrajo že bolj podučene. Ako bi se jim dalo knjige, ako bi se jih učilo premišljevat o verskem in delavskem vprašanju, bi ne bilo razdora v naselbini. Delale bi sicer dve stranki, toda zmaga bi gotovo ta, ki bi zastopala napredek.

Mnogo je med nami takih, kateri ne odobravajo nobene knjige, ki ne piše naravnost proti veri ali duhovščini. Nobeden časopis, kateri v vsaki številki vsaj "enega farja" ne "pokrtlač", ni vreden njihovega čitanja. Taki ne smejo slišati pesmi, v kateri je Bog ali videti knjige, ki pripoveduje kake patriotične stvari. Vse to je po njih mnenju zoper "naprredek" ter dela ljudi neumne. Kako so taki na napačnem potu, pač ni treba pojasnjevati trezno mislečim. V nemško delavski organizaciji so imeli vedno za pregovor: Bolje je čitati najslabšo knjigo, kakor pa nič čitati.

Človek, kateri čita slabe knjige in časopise, se lahko pripravi do tega, da prične čitati tudi dobre. Toda tak, ki ne čita ničesar, je duševno mrtev ter se ne zanima za nič. Vse to se lahko opazuje pri ljudeh, kateri so vdani močno pijači; ti so zanemarjeni telesno in duševno. Ako tak človek ni v tovarni ali v postelji, tedaj ne najde zase drugega razvedrila, kakor alkohol, ki ga vedno bolj podivja. Oni pa ki čita ter je zmeren v jedi in pijači in čeravno čita najbolj slabe knjige in časopi se, ve svoj prosti čas bolje uporabiti. Ako enkrat čita, tedaj se že pokaže, da se zanima za politiko in delavska vprašanja in ako se zanima, tedaj je lahko, da se ga privede tako daleč, da si stavi vprašanje: "Kaj pa nasprotniki o tem pišejo?" Ako čita, tedaj se spusti tudi v pogovor z drugimi, ki niso tega prepričanja, pri čem se mu vzbudi radovednost, katera ga dovede do tega, da prične čitati to ali ono od nasprotnih stranek. Ako tedaj dobi v roke časopis ali človeka, ki ne žali njegovega verskega čuta, tedaj se ne bode obrnil stran z zaničevanjem, temvečbode iskal prilžnost, da bode to še nadaljeval in ko je enkrat tako daleč, lahko se reče z gotovostjo, da je pridobljen za resnico. To je način delovanja, po katerem bi Slovenci prišli veliko dalje, kakor pa z medsebojnim zabavljanjem in preprirom.

Spoštujmo osebe, ki so druge-

ga prepričanja od nas, ne žalimo jih in zaničujemo! Mislimo vedno, da še niso imeli dovolj prilike, napredovati duševno; naša naloga pa naj bode poduk in ne žaljenje. Ako bomo ravnali tako, tedaj nam ne bo treba tarnati, da samo nazadujemo in se pripravamo.

SLOVENSKO-HRVATSKA AGENTURA

Pošiljamo denar skoz banko, ki ima kapitala in vlog \$35,000,000, torej najvarnejša pot. Pooblaščenji smo za to z državno licenco.

CENA SEDAJ

\$13⁵⁰ ZA 100^{KRON}

MAROHNIČ in MILAKOVIČ

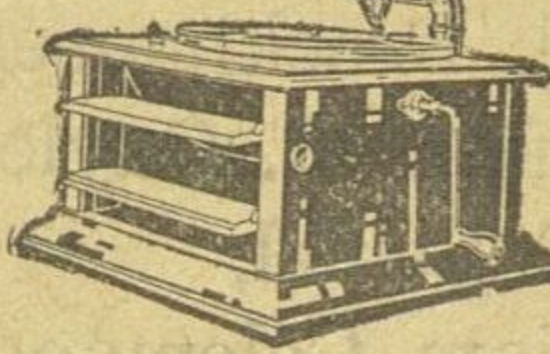
124 - 5th STREET

BLIZU UNION POSTAJE

TELEFON GRAND 3112

TA KRASNA COLUMBIA GRAFONOLA

SAMO SAMO SAMO
\$15⁰⁰ \$15⁰⁰
\$1⁰⁰ \$1⁰⁰
na teden na teden

POPOLNA ZBIRKA
SLOVENSKIH PLOŠČ
VSOKOVRSNA GODALA

WINTER PIANO CO
375 GROVE STREET

Mrs. Mary Ocvirk
300 Grove Street.

Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovincem.

VIKTOR PETEK
268 FIRST AVE.
Moderno urejena slovenska
BRIVNICA
Se priporočam občinstvu za
mnogobrojen obisk.

FOTOGRAFIJE!

Za ženitbene slike se
obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF.
SEDAJ NA
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

IGNAC KUŠLAN
SLOVENSKA GOSTILNA
IN RESTAURANT
229 First-av., Milwaukee
Prodajem izborne vsakorvrstne pijače in dobre cigare. Topel prigrizek ob vsakem času.
Slovincem se priporočam

FARME

Ako ste namenjeni kupiti obdelano ali neobdelano farmo, pišite po pojasnila o farmah v Ashland Co., Wisconsin. Tu je že več Milwaučanov kupilo zemljo.

LEO ZAKRAJSEK
ASHLAND, WIS.

THE WEST ALLIS STATE

BANK
WEST ALLISKA DRŽAVNA

BANKA

Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev svoje prihranke.
Mi želimo vse Slovence.
časovne vloge.

Plačamo **3** od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

SALOON IN PRENOCIŠČA

Točim dobro Gutsch pivo in dobro vino. Fine cigare. Prigrizek vsaki čas zastoni.

JOE FLUDERNIK

735 Indiana-av, Sheboygan, Wis.
Se priporočam cenjenim rojakom

VAŽNO

za SLOVENCE in HRVATE

Ako ste namenjeni kupiti hišo v najlepšem kraju naselbine, se vam nudi sedaj lepa prilika, kot je še niste imeli nikdar.

OBRNITE SE NA

JOHN ERMENC,
NOTARY PUBLIC,
288 GROVE ST.

TEL. HANOVER 3793-X

THOS. M. REYNOLDS
GOSTILNA SAMPLE ROOM
298 GROVE STREET

MARTIN JUG
NOVA OBUVALA
IN POPRAVILA
312 NATIONAL AVE

NAJ CENEJE! !!
ZaNeSIJiVeJe!
HITREJE! !!

P O Š I L J A

Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
198 First Ave., Milwaukee, Wis

Političen oglas priobčen od F. E. Walsh, \$2.50

STOJTE S PREIZKUŠNJIAMI!
V O L I T E

F. E. WALSH ZUPAN

ZA MESTO WEST ALLIS

JE ŽE PREISKUŠEN

TER JE

OPRAVIL DOBRO

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode pričevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno.

ZA DOPISE NI ODGOVORNO UREDNIŠTVO.

To in ono.

(Iz zapiskov starega samca)

V tovarni, kjer sem zaposlen, dela tudi nek rojak. Raz njegovega debelega lica sije vedno blažena zadovoljnost, kar priča, da se njegove misli ne podajo nikdar dalje, kakor od stroja pa do sklede.

Pred nekaj dnevi sva stala s prijateljem na "kornerju" ter se posvetovala, kam bi šla "ubijati" dolg čas sobote popoldan.

ALI SE SANJE URESNIČIJO? V tem pogledu ima menda vsakdo svoje posebno mnenje. V splošnem pa prevladujeta dve glavni mnenji.

Kakor pri vsakem pojavu, ki ga naletimo v življenju in ga ne razumemo, tako je treba tudi gledati resničnosti sanj iskati pojasnila v znanosti, katere dolžnost je, da vsako stvar preišče do dna to je do mere, do katere seže človeški razum.

čar ne zna v tem vstreti gostom, ta postane kmalu "mrzel", ter sme pobrati šila in kopita. Tako so ljudje sami naredili, da je v tem oziru marsikje precej slabo.

Delavski zastopniki, ki pridejo v poštev za mestne prvotne volitve 21. marca; dolžnost vsakega zavednega delavca je, da jim odda svoj glas:

- Blagajnik: Charles B. Withall, župan: Daniel W. Hoan, Comptroller: Leo Krzycky, Mirovni sodnik: Carl P. Dietz, Sodnik civilnega sodišča: Georg Mensing, Alderman-at Large: Fred. Brockhousen, Winfield R. Gaylord, Emil Seidel, William Coleman, Edward H. Kiefer, August Strehlow, Za 4. vard: Alderman: Fr. A. Heffner, Supervisor: Dennis Good, Za 5. vard: Alderm.: Thomas Reynolds, Superv.: Harley Nickerson, Za 17. vard: Alderman: Wm. Yochum, Superv.: Ch. Burmeister, Za 22. vard: Alderman: Albert Ehlman.

hitro sprl s kom, bo napravil nepremišljen korak, skratka, napravil bo kaj slabega in potem bo rekel, da slabe sanje slabo pomenijo. Nasprotno pa je človek ki ima lepe sanje, navadno dobro spal, se odpočil in je dobre volje ko vstane in je zato sposoben za delo, je premišljen in potrpežljiv in mu gre vse po sreči in želji.

STAVRI, KI SO VREDNE, DA VESTE

Svetilka, ki daje za 3,000,000 sveč svetlobe Svetilka, ki daje za 3,000,000 sveč svetlobe, je ena izmed najnovjših iznajdb slavnega ameriškega iznajditelja Thomas Edisona. Tako svetilka seveda daje premočno svetlobo, dabi jo rabili za navadno domačo razsvetljavo; najbrže bi bila tudi predraga za večino ljudi.

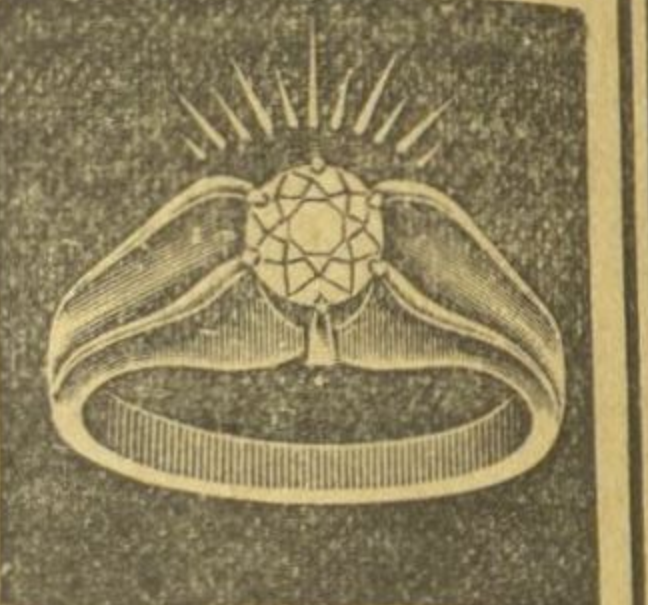
Najmodrejši živali

Splošno se misli, da je konj najbolj razumna žival; to mnenje je pa napačno. Učenjaki trdijo, da pes, opica in celo mačka visoko nadkriljujejo konja. Oni trdijo, da se da konj naučiti ene ali druge stvari samo zato, ker je prebedast, da bi imel svoje lastne ideje. Nekateri dalje trdijo, da je mačka izmed teh treh na prvem mestu, kar se tiče možgan; ona je toraj prva za človekom.

HALLLOOO!

Fantje, Kam pa gremo? Dol na slovensko Grand aveno, K Anzeli, Na Lake strit dyestroti, To je blizu žabje vasi !!! Tam je dobra postrežba z vsakovrstnimi pijačami in prigrizkom. Dobro okusno vino iz črnega in belega grozdja. Come on, boš videl, pri Anzeli je najboljše zabava! DOBRO DOSLI! Telefon Hanover 2145-L. FRANK ANZELY, 203 Lake St

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR V ZALOGI IMAM VSE VRSTE ZLATNINO IN SREBNINO TER URE, URE BUDILKE, ZAPESTNICE ITD. Popravljam ure vseh vrst po najnižjih cenah, hitro in dobro. Za vse jamčim. FRANK VAČUN, 291 GROVE STREET

Lačen človek ne vpraša, katere stranke ali katere narodnosti je bil pek, ki je spekel kruh. Nekateri bistrumneži so pa mnenja, da naj človek raje od gladu umre, kakor pa da bi jedel kruh, ki ga ni spekel pek iste stranke.

Naznanilo

Vsem članom dr. Luč Slovencev št. 2 J. P. Z. Sloga, se naznanja, da se vrše društvene seje od sedaj naprej vsaki drugi petek v mesecu. Pri zadnji seji smo znižali predlaganje novopristopnih članov na 10 c., da se s tem omogoči pristop naše društvo za zelo nizke stroške. F. Zakrajšek

V KRATKEM ČASU BO PRISLA ZELENA POMLAD IN Z NJO TUDI VELIKA NOČ. AKO ŽELITE POSLATI DENAR IN RAZVESELITI SVOJCE V STARI DOMOVINI, VARUJTE SE NEPOZNANIH AGENTOV, KER VESTE, DA VAM TO NAJ BOLJŠE IZVRŠI STARA TVRDKA JOSEF TRATNIK, 268 FIRST AVE

OTTO CONRAD NEMŠKI AMERKANEC, 5th AVE IN NATIONAL AVE WEST ALLIS IMA LOTE BLIZU STATE FAIR PARKA IN MESTNE LOTE. CENA OD \$125.00 NAPREJ. TELEFON WEST ALLIS 319

JOHN MULHANNEY ZA ŽUPANA MESTA WEST ALLIS SEM PRESKRBELO MNOGIM SLOVENCEM DELO V ZADNJIH 12 LETIH

FRANK SKOK SLOVENSKI FOTOGRAF, 438 — 52nd Avenue zraven slovenske cerkve Telefon WEST ALLIS 456-J IZDELUJE VSAKE VRSTE FINE SLIKE PO NIZKIH CENAH. Z VSAKIM NAROČILOM ŽENITBENIH SLIK NAPRAVIM ENO VELIKO ZASTONJ. NA ŽELJO GREM FOTOGRAFIRATI TUDI NA DOM ALI KAMOR ME KDO ZAHTEVA. DELAM IZ MALIH SLIK VELIKE V VSAKOVRSNIH BARVAH NA PLATNO IN PAPIR CENEJE IN BOLJE KOT CIFUTI. POSTREŽBA HITRA IN DELO IZVRSTNO

Bratom Slovincem in Hrvatom priporočam svojo BRIVNICO z dobrim in točnim delom. Pridite in pričajte se! S. FABIJANČIČ 5124 1/2 National Ave., West Allis.

Zahtevajte vedno povsod le naše domače, fine in prijetno dišeče HAVANA cigare, BALKAN, BRITANICA, REGALITAS, HINDERBURG, izdelane iz najboljšega TOBAKA, katere dela vaš rojak FRANK PERSHE 278 GROVE STREET

ZIMA! Mrzloti imamo in pritiskati se moramo k peči, ako je topla. Da bo pa topla, naročite DRVA IN PREMOG pri FRANK PIKEL 306 FIRST AVE. Postreženi boste takoj po niki cen! EXPRESS

Otvoril sem novo prodajalno z zlatino in urami. V zalogi imam veliko izbiri. Moja solidna in točna postrežba je znana vsem cenj. starim odjemalcem. ANT. GRANDLICH, 309 First Ave Se priporočam za obilen obisk.

Sloga št. 1 J.P.Z. Sloga je znižala na svoji seji dne 4. febr. predlaganje novih članov od \$1 na 50 c., da s tem omogoči pristop rojakom za zelo majhne stroške. Stroški pristopa v našo društvo so torej: Predlaganje 50 c. tiskovine 25 c. in zdravniška preiskava \$1 skupaj \$1.75 ter asament za tekoči mesec in drugo nič. Rojaki! Tukaj imate priliko se zavarovati za slučaj bolezni in za posmrtnino za tako nizke stroške, kot nikjer drugje. F. Matic, tajnik 212 Greenbush